

LENI SARIS

Portret van
zeven zusjes

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

1

In een stemming die niet bepaald stralend genoemd kon worden, reed Reginald Oosterberg, Rex voor zijn vrienden, naar huis. Het was een drukke, vermoeiende dag geweest. Volgens de lieve mensheid, waaronder toch ook vrienden en bekenden en naijverige mensen, die Rex voor het gemak maar samenbundelde onder de term 'Men' viel je als zoon van een fabrieksdirecteur met je neus in de boter. Het bedje was gespreid door pa en de drie generaties voorvaderen. Wat het in werkelijkheid betekende om in een tijd van depressie en moeilijke economische situaties een groot bedrijf rendabel te houden en te zorgen dat er geen mensen ontslagen behoeften te worden, wist geen buitenstaander. Het was nu vrij stil in de stad, want de mensen waren bij duizenden naar zee en strand en vakantiegebied getrokken per auto, trein en vliegtuig, de grote uittocht van ieder jaar in de vakantietijd, deze keer moeilijker gemaakt door een al wekenlang durende slopende warmte, die iedereen kribbig begon te maken, uitgezonderd dan misschien de fanatieke zoonaanbidders.

Rex gaapte langdurig en landerig. Een ein-

deloze vergadering op een zondoorstoofde zaterdag in een kleine zaal, waar de airconditioning het bijna niet meer had kunnen bijwerken. Gegeten was er praktisch niet, alleen maar liters frisdrank verzwolgen. Na de urenlange debatten in een vrij koele ruimte was de warmte daarna adembenemend en Rex verlangde alleen nog maar naar zijn eenzame flat, een ijskoude douche, iets te eten en een iets pittiger drankje dan de eindeloze stroom koffie, jus d'orange, tonic en wat dies meer zij.

Zijn wagen, een dure Porsche, die natuurlijk altijd minachtend aankeek tegen de voor haar allure onaanvaardbare snelheidsgrens, en door de familie spottend Red Lady genoemd, omdat Rex zo dol op haar was, zijn enige luxe uitspatting, begon, hoogst ongewoon, opeens kuren te vertonen.

‘Wat doe je nou, rotkar?’ mompelde Rex nijdig. ‘Dit ontbreekt er nog maar aan déze dag! Jij ook al ellende veroorzaken en ik wil naar huis!’ Red Lady gaf met een overtuigende plof de geest en stond stil voor de tuin van een aardig, laag wit huisje met bruine kozijnen. De clematis bloeide weelderig en de tuin stond vol bloemen, geen keurige perken, maar

een schijnbaar ordeloze bloemenweelde.

Rex staarde duf naar het contactsleuteltje en draaide er lusteloos aan, waarna hij met een diepe zucht het portier opengooide en zijn niet onaanzienlijke lengte ontvouwde.

Over het tuinpad kwam een oude dame dichterbij, zwaar leunend op een stok. Ze had prachtig wit haar en intens blauwe ogen.

‘Ze doet het niet meer!’ zei Rex somber en vrij overbodig, heel ongewoon in een stemming van zelfbeklag. ‘En dat op zaterdagavond na een dag hard werken! Moeilijkheden met Red Lady zijn het laatste waarnaar ik verlang.’

‘Heb je... eh... hebt u Red Lady misschien beledigd?’ Er tintelden humoristische lichtjes in de blauwe ogen.

Rex haalde een hand door zijn verwarde haar dat door de warmte in de krullen begon te vallen die hij heel zijn leven had gehaat. Toen grinnikte hij, al was het dan nog niet van harte.

‘Ik heb haar voor rotkar uitgemaakt,’ hij haalde de schouders op. ‘Maar toen zweeg ze al en ik kan nou wel peinzend onder de motorkap gaan staan staren, maar overdreven technisch ben ik niet.’

‘Maar wel overdreven warm en moe,’ con-

stateerde de oude dame. ‘Nu weet ik heel goed, dat je, vooral als alleenwonende dame, niet te goed van vertrouwen moet zijn, maar ik dacht dat ik het nu wel kon wagen. Kom binnen en bel een garage op.’

‘Als ik mag bellen zal ik u heel dankbaar zijn!’ Hij stak haar zijn hand toe en kreeg een onverwacht stevige handdruk terug. ‘Mijn naam is Rex Oosterberg.’

Het viel hem op en deed erg aangenaam aan, dat de oude dame aardig en resoluut was, zich humoristisch uitdrukte en totaal niet zeurde.

Haar naam was mevrouw De Rijk, een naam die, zoals ze droog opmerkte, nooit erg bij haar gepast had. De inrichting van de vrij grote vierkante kamer was verrassend, met gezellige, goudbruin fluwelen meubels en weinig tierelantijnen, maar wat er stond was zonder meer mooi.

Mevrouw De Rijk wees hem de telefoon en hoorde een van beide zijden blijkbaar nogal knorrig gesprek. De garagehouder had blijkbaar geen zin om er op zaterdagavond uit te trekken.

‘Ik had net zo goed uit de stad kunnen zijn,’ knorde hij. ‘En bovendien zit ik net te

eten. Ik heb familie op bezoek.'

'Goed, maar je bent nu eenmaal wél thuis en ik heb geen zin om hier te blijven staan. Kom nou alsjeblieft, anders is die Porsche je lieveling. Doe niet zo vervelend, George. Kom!'

'Ja, maar niet op zaterdagavond,' knorde George. 'Over een halfuurtje dan. Ik wil eerst af eten!'

'Je bekijkt het maar,' zuchtte Rex vermoeid. 'Ik heb er ook weinig aan, dat je alleen maar behulpzaam bent als het jou schikt. Sorry, hoor, George, maar ik heb me vandaag kapot gewerkt, al geloof je dat misschien niet. Ik kan natuurlijk met een taxi naar huis gaan maar ik heb gewoonweg geen zin om die auto onbeheerd te laten staan en ik kan van de dame hier in het huis waar ik opbel niet verlangen, dat ze op mijn wagen let. Eet dus maar gauw af en kom me redden.'

'Dat valt nog wel mee,' constateerde mevrouw De Rijk. 'Een halfuur is lang genoeg om verse, sterke koffie en een paar broodjes naar binnen te werken.'

Het klonk zo resoluut, dat Rex het maar over zich heen liet komen en bovendien vond hij mevrouw De Rijk erg aardig. Wachtend op

de beloofde broodjes en koffie bepeinsde hij, waarom er altijd alleen maar waardierend geschreven werd over ontmoetingen met mooie jonge meisjes. Deze ontmoeting betekende een oase in de vermoeienis en ergernis van een eindeloze dag. Het was heerlijk koel in de kamer, er draaide dan ook een ventilator van royale afmetingen en hij soesde ontspannen weg. Hij had ook niet bepaald met genoeg uitgezien naar de broodjes en de koffie, maar de broodjes waren heerlijk knappend en stevig belegd en de koffie was ronduit een gedicht. Rex wist niet of mevrouw De Rijk vaak visite kreeg, maar een goede gastvrouw was ze beslist.

‘Ik kom weer helemaal op peil!’ zei Rex dankbaar. ‘Het was werkelijk een nare, slopende dag. U moest eens weten wat een goed werk u hebt gedaan. Ik vind het wel bezwaarlijk, dat ik u zoveel last bezorg.’

‘O, helemaal geen last!’ Ze wuifde de woorden weg. ‘Ik krijg vaak bezoek. Mijn man leeft niet meer, maar ik mag niet mopperen na een gelukkig huwelijk van vijftig jaar. Mijn dochter en haar man leven ook niet meer, maar ik heb gelukkig mijn kleindochters.’

De typische verteltrant boeide Rex. Me-

vrouw De Rijk klaagde niet, ze vertelde zonder meer en hij voelde dat ze had geleerd de dingen in het leven te aanvaarden zoals ze kwamen, zonder verzet en rancune; en toch was het duidelijk, dat ze geen gemakkelijk leven had gekend.

‘Kleindochters?’ echode Rex, meer om iets te zeggen dan omdat hij behoefte had aan verhalen over kleindochters.

Mevrouw De Rijk monsterde het mager gezicht met het bruin krullende haar en de mooie bruine tint, die op veel buitensport wees.

Waarschijnlijk zeilen en tennissen, dacht ze. Typisch een jongeman met een goede achtergrond maar geen verknoeide playboy, wél eentje die weet wat hard werken is. Ja, ik mag ’m wel. Ik vraag me af, wat hij voor een vrouw heeft. Gek oud mens om daar zo nieuwsgierig naar te zijn.

‘Hoor eens, ik kan me voorstellen dat mijn verhalen je niet kunnen interesseren,’ zei ze spontaan. ‘Maar ik ben een nieuwsgierig oud mens, hoewel jonge mensen net zo goed nieuwsgierig zijn en ik vraag me af, of ik een foto van je vrouw mag zien en van je kinderen, als je die hebt.’ Rex zette zijn lege koffie-

kopje op tafel en grijnsde werkelijk kwajongensachtig.

‘Lieve mevrouw De Rijk, ik zou u graag een foto van mijn vrouw en kinderen laten zien, maar dat gaat gewoonweg niet. Ik ben niet getrouwd en ik ben niet verloofd.’

‘Hoe ben je daaraan ontkomen, jongen!’ zei mevrouw De Rijk.

‘Ach, ik denk dat ik het te druk heb. Je inwerken in deze moeilijke tijd valt niet bepaald licht, juist omdat het een familiebedrijf is... verantwoord kinderspeelgoed en zo. Geen buitenstaander kan begrijpen wat er allemaal achter schuilgaat en dat hoeft ook niet. Bovendien, wat die levensgezellin van me betreft, ik heb haar nog niet ontmoet. Misschien ben ik te kritisch en eis ik erg veel. Ik bedoel niet dat ze geld moet hebben en evenmin zoek ik naar een schoonheidskoningin, maar áls ik haar eens ontmoet, dan kom ik haar voorstellen.’

Aangezien ‘George van de garage’ blijkbaar nog een heel diner moest nuttigen of alleen maar zo dwars mogelijk wilde zijn, was er tijd om te praten en ze dachten geen van beiden meer aan Red Lady, die stond af te koelen onder een luisterrijke kastanjeboom.

Rex' ogen gleden door de kamer; er hingen een paar goede schilderijen en een aquarel. Aan een smalle muur hing een trouwportret, maar dat kon, volgens Rex, niet van mevrouw De Rijk zelf zijn. Hij schatte dat dit een foto was uit negentienhonderdvijfenveertig of dicht daarbij. Het intrigeerde hem om te weten, wat er nu eigenlijk aan de muur achter hem hing. Mevrouw De Rijk moest zijn gedachten geraden hebben, iets waar ze, zoals hij later zou leren, sterk in was.

'De foto waar je naar kijkt, is de trouwfoto van onze dochter... Waarom altijd mijn dochter? Ook al is m'n man er niet meer, Randy was ook van hem en hij was trots op haar. Ze was heel lief, mooi en intelligent. Randy's trouwtoilet was, zoals je ziet, een simpel jurkje, een blauw jurkje.'

Ze zuchtte diep en Rex vroeg zich af, waarom dat zo spijtig klonk.

'Ik had haar zo graag als witte bruid gezien,' zei ze vlug. 'Ik heb er als kind en jong meisje van gedroomd om eens in het wit te trouwen maar het ging niet... nee, het was onmogelijk en tegenwoordig... ach, het is vaak wel mooi en origineel, maar niet wat ik een witte bruid noem.'